

Citation style

Friedl, Jiří: review of: Sebastian Pilarski, *Między obojętnością a niechęcią. Piłsudczycy wobec Czechosłowacji w latach 1926–1939*, Łódź : Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2017, in: *Slovanský přehled*, 105 (2019), 1, p. 140, DOI: 10.15463/rec.1084797234

First published: *Slovanský přehled*, 105 (2019), 1

copyright

This article may be downloaded and/or used within the private copying exemption. Any further use without permission of the rights owner shall be subject to legal licences (§§ 44a-63a UrhG / German Copyright Act).

Sebastian PILARSKI,
*Między obojętnością a niechęcią. Piłsud-
czyzcy wobec Czechosłowacji w latach
1926–1939*, Łódź – Warszawa, Instytut
Pamięci Narodowej 2017, 453 s.,
ISBN 978-83-8098-137-9

Studium dobového tisku je obecně pokládáno za velmi důležitý předpoklad k získání důkladného vhledu do nálad společnosti při studiu moderních dějin. Často z něj lze vyčíst i některé zajímavé postoje politických stran či uskupení, pro něž nemáme v pramenné základně zachováno dostatek dokumentů. Sebastian Pilarski už před několika lety analyzoval v monografii o postoji polských politických uskupení k Československu v letech 1938–1939 psaní tehdejšího polského tisku (*Slovanský přehled* 95, 2009, č. 4. s. 514). Ten sanační – a tedy provládní – se vyznačoval pohrdavým postojem k jižnímu sousedovi, což v podstatě korelovalo s politikou piłsudčiků, kteří neviděli v Československu životaschopný útvar. V anotované knize se autor zaměřil na postoje provládního tisku během celého období sanačního režimu v Polsku. Získané poznatky v podstatě potvrzují to, co Pilarski napsal před několika lety snad jen s tou výjimkou, že v tomto delším časovém úseku jsou přece jen patrné určité výkyvy (vyplývající evidentně z politických direktiv), kdy se vztah piłsudčiků k Československu nevyznačoval až takovou nechutí. Název knihy *Mezi nezájmem a nechutí* je proto velmi výstižný. Autor zasazuje psaní sanačního tisku do širšího kontextu a představuje vývoj československo-polských vztahů ve sledovaném období i to, co jim předcházelo. Škoda jen, že zcela pomíjí české prameny (edice) a odbornou literaturu (kromě několika prací českých a slovenských historiků publikovaných

v polštině). Kniha je rozdělena do tematických kapitol, které určitě nevyčerpávají všechna témata, jimž sanační tisk v souvislosti s Československem věnoval pozornost, bezpochyby však zaznamenávají ta nejzásadnější. Největšímu zájmu se pochopitelně těšily otázky spjaté s polskou menšinou nebo ukrajinskou otázkou, hospodářské a kulturní styky, aktivity komunistů v ČSR atd. I s dlouhým časovým odstupem je přece jen zarážející, jak někdy až nenávidně některé polské noviny o Československu psaly (vyňikal v tom zejména bulvární krakovský *Ilustrowany Kurier Codzienny*).

Autor bezpochyby vynaložil množství energie, aby prostudoval obrovské množství novinových článků a představil jejich obsah. V tomto směru je určitě kniha záslužná a mnoha historikům ušetří vysedávání v knihovnách. Na druhou stranu si však čtenář při četbě neustále klade otázku, nakolik se informace zakládaly na pravdě. Autor se nepokusil – alespoň u vybraných případů – ověřit z pramenů (případně z literatury) zprávy získané studiem tisku a omezuje se jen na jejich převyprávění. Kdyby tak učinil, nepochybně by tím výrazně zvýšil přidanou hodnotu své knihy a mohl by se také pokusit zodpovědět na zásadní otázku: Nakolik věrohodné informace sanační tisk o meziválečném Československu přinášel? V tomto směru Pilarského kniha zůstala, bohužel, v půli cesty.

Jiří Friedl